

Gönderen Kadir Hatipoglu - Ocak 12 2021 09:56:09

Hz. İlyas (A.S) Ve Tevhid

ع:ِ:ب:َ:ا:د:ِ:ن:َ:ا:

الْمُؤْمِنينَ "Şüphesiz İlyas da peygamberlerden idi. Hani kavmine şöyle demişti: 'Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız? Yaratıcıların en güzelini, sizin ve geçmiş atalarınızın Rabbi olan Allah'ı bırakarak Ba'l'e mi tapıyorsunuz?' Onu yalanladılar. Bu sebeple onlar (cehenneme) götürüleceklerdir. Ancak Allah'ın ihlâslı kulları başka. Sonradan gelenler içerisinde ona güzel bir ad bıraktık. İlyas'a selâm olsun. Şüphesiz biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o bizim mümin kullarımızdandı." (Sâffât, 37/123-132) İlyas (a.s), Kur’an-ı Kerim’de kendisinden kısaca bahsedilen peygamberlerdendir وَزَكَرِيَّاوَيَحْيَىوَعِيسَىوَاِلْيَاسَكُلٌّمِنَالصَّالِحِينَ “Zekeriya’yı, Yahya’yı, İsa’yı, İlyas’ı doğru yola erdirmiştik. Bunların hepsi salih kimselerden idi.” (Enâm, 6/85) وَاِنَّاِلْيَاسَلَمِنَالْمُرْسَلِينَ “Şüphesiz İlyas da peygamberlerden idi.” (Sâffât, 37/123). O, kavmini “Tevhid”e çağırdı ve milletine şöyle hitap etti: اِذْقَالَلِقَوْمِهِاَلاَتَتَّقُونَ“Allah’a karşı gelmekten sakınmaz mısınız?” (Sâffât, 37/124) اَتَدْعُونَبَعْلًاوَتَذَرُونَاَحْسَنَالْخَالِقينَ& * اَللّهَرَبَّكُمْوَرَبَّائِكُمُالْاَوَّلينَ“Yaratıcıların en güzelini, sizin ve geçmiş atalarınızın Rabbi olan Allah’ı bırakarak “Ba’l’e mi tapıyorsunuz?” (Sâffât, 37/125-126) İlyas (a.s), tevhid inancından ayrılıp puta tapmaya başlayan İsrailoğullarına gönderildi. Ayet-i kerimede geçen “Bal” de Hz. İlyas’ın kavminin tapındığı putun ismiydi. Oturduğu şehirlerinin ismi “Bek” olan bu halkın, tapındıkları puttan dolayı şehirlerinin isminin “Ba’lebek” olduğu kaynaklarda rivayet edilmektedir (Suat Yıldırım, “Bal”, DİA, IV 553-554). Puta tapan bu kavim, İlyas (a.s)’ın uyarmalarına kulak vermedi. İman etmedi. Tıpkı kendilerinden önceki peygamberlerin çağrısına uymayanlar gibi. Nitekim Kur’an-ı Kerim özellikle bu nokta üzerinde durmakta ve İsrailoğullarının zaman zaman nankörük ettiklerine

dikkatleri çekmektedir وَاِذْ
اَخَذْنَا
مِيثَاقَ
بَنِى
اِسْرَآئِيل
14; لاَ
تَعْبُدُونَ
اِلاَّ اللهَ
وَبِالْوَال
16;دَيْنِ
اِحْسَانًا
وَذِى
الْقُرْبَى
وَالْيَتَام
14;ى
وَالْمَسَاك
16;ينِ
وَقُولُوا
لِلنَّاسِ
حُسْنًا
وَاَقِيمُوا
الصَّلوَةَ
وَآتُوا
الزَّكَوةَ
ثُمَّ
تَوَلَّيْتُ
05;ْ اِلاَّ
قَلِيلاً
مِنْكُمْ
وَاَنْتُمْ
مُعْرِضُونَ
“Hani, biz İsrailoğulları’ndan, “Allah’tan başkasına ibadet
etmeyeceksiniz, anne babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz, herkese
güzel sözler söyleyeceksiniz, namazı kılacaksınız, zekâtı
vereceksiniz” diye söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz
çevirerek sözünüzden döndünüz.” (Bakara, 2/83)
وَاِذْ
اَخَذْنَا
مِيثَاقَكُم
18; لاَ
تَسْفِكُونَ
دِمَآءَ كُمْ
وَلاَ
تُخْرِجُونَ
اَنْفُسَكُم
18; مِنْ
دِيَارِكُمْ
ثُمَّ

اَقْرَرْتُمِ
 18; وَاَنْتُمْ
 تَشْهَدُونَ
 “Hani, “Birbirinizin kanını dömkiyeceksiniz, birbirinizi yurtlarınızdan
 çıkarmayacaksınız” diye de sizden kesin söz almıştık. Sonra bunu
 böylece kabul etmişsiniz. Kendiniz de buna hâlâ şahitlik etmektesiniz.”
 (Bakara, 2/84) ثُمَّ
 اَنْتُمْ
 هَؤُلآءِ
 تَقْتُلُونَ
 اَنْفُسَكُمْ
 18;
 وَتُخْرِجُونَ
 فَرِيقًا
 مِنْكُمْ
 مِنْ
 دِيَارِهِمْ
 تَظَاهَرُونَ
 14; عَلَيْهِمْ
 بِاْلاِثْمِ
 وَالْعُدْوَانِ
 وَاِنْ
 يَأْتُوكُمْ
 اُسَارَى
 تُفَادُوهُمْ
 18; وَهُوَ
 مُحَرَّمٌ
 عَلَيْكُمْ
 اِخْرَاجُهُمْ
 05;ْ
 اَفَتُؤْمِنُونَ
 بِبَعْضِ
 الْكِتَابِ
 وَتَكْفُرُونَ
 بِبَعْضٍ
 فَمَا
 جَزَآءُ مَنْ
 يَفْعَلُ
 ذَلِكَ
 مِنْكُمْ
 اِلاَّ
 خِزْىٌ فِى
 الْحَيَوةِ
 الدُّنْيَا
 وَيَوْمَ
 الْقِيَمَةِ
 يُرَدُّونَ
 اِلَى

اَشَدِّ
الْعَذَابِ
وَمَااللهُ
بِغَافِلٍ
عَمَّا
تَعْمَلُونَ
“Ama siz, birbirinizi öldüren, içinizden bir kesime karşı
kötülük ve zulümde yardımlaşarak; size haram olduğu hâide onları
yurtlarından çıkarın, size esir olarak geldiklerinde ise, fidye verip kendilerini kurtaran
kimselersiniz. Yoksa siz Kitab’ın (Tevrat’ın) bir kısmına inanıp, bir kısmını
inkâr mı ediyorsunuz? Artık sizden bunu yapanın cezası, dünya hayatında rezil
olmaktan başka bir şey değildir. Kıyamet gününde ise onlar azabın en şiddetlisine
uğratılırlar. Çnkü Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir.” (Bakara,
2/85) وَلَقَدْ
اَتَيْنَا
بَنِى
اِسْرَآئِيل
14; الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ
وَالنُّبُوّ
14;ةَ
وَرَزَقْنَا
07;ُمْ مِنَ
الطَّيِّبَا
78;ِ
وَفَضَّلْنَ
75;هُمْ عَلَى
الْعَالَمِي
06;َ “Andolsun biz, İsrailoğullarına kitap, hükümranlık ve peygamberlik
verdik. Onları güzel ve temiz yiyeceklerle rızıklandırdık ve onları (dönemlerinde)
âlemlere üstün kıldık.” (Câsiye, 45/16).
وَاَتَيْنَا
07;ُمْ
بَيِّنَاتٍ
مِنَ
اْلاَمْرِ
فَمَا
اخْتَلَفُوآ
اِلاَّ مِنْ
بَعْدِ مَا
جَآءَ هُمُ
الْعِلْمُ
بَغْيًا
بَيْنَهُمْ
اِنَّ
رَبَّكَ
يَقْضِى
بَيْنَهُمْ

يَوْمَ
الْقِيَمَةِ
فِيمَا
كَانُوا
فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ “Onlara din işi konusunda açık deliller verdik. Ama onlar ancak kendilerine bilgi geldikten sonra, aralarındaki hasetten dolayı ayrılığa düştüler. Şüphesiz Rabbin, hakkında ayrılığa düştükleri şeyler konusunda kıyamet günü, aralarında hüküm verecektir.” (Câsiye, 45/17). Hâlbuki o kutlu elçiler, ilimle ameli, hayatla ahlakı, hikmetle irfanı, dünya ile ahireti buluşturan ve barıştıran insanlık önderleri, hikmet ışığı ve hidayet rehberleriydi. Onlar, insanları küfrün bataklığından, bir olan Allah’ın tevhit yoluna, bilgi ve inancın aydınlığına çağırmıştı... İşte İlyas, onların
اَحْسَنَ
الْخَالِقِينَ “En güzel Yaratıcı”yı bırakıp da,
بَعْلاً Ba’l’e tapmalarını, Tevhîd İnancı’nı temelinden yıkıp putperestliğe dönmelerini çirkin karşılamıştı. Hz. İlyas uzun bir mücadele verdi, ancak onları doğru yola çevirme imkânı elde edemedi; sonunda onu yalanlamak suretiyle hakkı red ve inkâr ettiler. Evet,
فَكَذَّبُوهُ “ Onu yalanladılar.”
فَاِنَّهُمْ
لَمُحْضَرُونَ (Sâffât, 37/127). Dünyada imansızlıklarının cezasını çekmiş olan bu halk âhirette de perişan olacaktı. Nitekim;
فَاِنَّهُمْ
لَمُحْضَرُونَ “Bu sebeple onlar (cehenneme) götürüleceklerdir” (Sâffât, 37/127). dendi. Ancak, her millete olduğu gibi onlar içinde de;
اِلاَّ
عِبَادَ
اللهِ
الْمُخْلَصِينَ “Ancak Allah’ın ihlâslı kulları başka.” (Sâffât, 37/128). idi. İlyas (a.s) kendisinden sonrakiler için de anıla gelmişti. Çünkü Allah böyle dilemişti.
وَتَرَكْنَا
عَلَيْهِ فِى
اْلاَخِرِينَ “Sonradan gelenler içerisinde ona güzel bir ad bıraktık.” (Sâffât, 37/129).
سَلاَمٌ
عَلَى اِلْ
يَاسِينَ “İlyas’a selâm olsun.” (Sâffât, 37/130).

Görmek, görmek, görmek, görmek, zere ayetlerde; İlyas (a.s)'ın, İsrailoğullarını hakka davetinden bir örnek, zet verilmekte, O'nun ağrısından örnekler sunulmaktadır. Örnekle Hz. İlyas'ın uyarıp davet ettiği milletin Allah'tan korkmadıkları, kâinatın kâinatından sakınmadıkları; aynı zamanda Allah'ı bırakıp putperestliğe dönmekleri konuya giriş anlamında yer verilmektedir. Sonra da ana tema şöyle işlenmektedir: 1. İnsan eliyle yontulup şekillendirilen Bâbü'l ve benzeri putlar, ilâhî icat ve sanatın karşısında hiçbir anlam ve değer taşımaz. Çünkü; kâinatı da, onda yer alan her varlığı da yaratan Allah'tır. 2. Allah gelip geçtikçenlerin de, gelecek olanların da yegâne yaratıcısı ve terbiye edicisidir. İlyas (a.s)'ın tebliğ ve irşatta bulunduğu kavmin öğü inkârda ısrar etmişse de, ona inananlar da olmuştur. Daha sonra hak ile batılın devamlı mücadelesinde olduğu görülmekte ve kıyamete kadar da bunun devam edeceğine, ancak batılın daima yok olmaya mahkûm olduğuna işaret edilmektedir. Böylece İlyas Peygamber de görülmektedir. İlyas'ın yerine getirerek ilâhî iltifata mazhar olmuş ve kendisinden sonra gelenlere şerefli bir isim bırakmıştır. Sonuç olarak iyi bir örnek, iyilere Allah'ın mükâfatıdır. O halde geride iyi bir isim, bu kubbede hoş bir seda bırakmak icâz olmalıdır. Bunun için gelen şartı da hiçbir şüphesiz imandır. İlyas Peygamber gibi, hemen bütün peygamberler dünyada da, ahirette de Allah'ın selâm sıfatının tecellisine mazhar kılınmışlardır. Onlara dosdoğru uyan müminlerin de bu sıfattan nasiplerini alacaklarında hiçbir şüphesiz yoktur. Selâm İlyas (a.s)'a ve ona tabi olanlara olsun. Dr. Ömer MENEKŞE

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)